

Lov og Evangelium

Nr. 1

JANUAR 2008

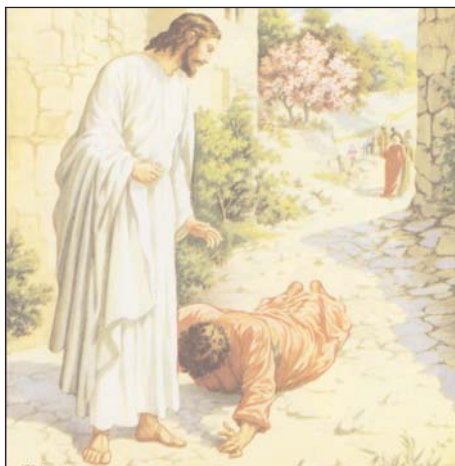
44. årgang

Den frelsande trua

Av Ragnar Opstad

«Då han gjekk inn i ein landsby, kom det ti spedalske menn imot han. Dei vart ståande langt unna og ropa med høg røyst: Jesus, Meister! Mis-kunna deg over oss! Han såg dei og sa til dei: Gå av stad og stig fram for prestane! Då hende det at medan dei var på vegen dit, vart dei reine. Men då ein av dei såg at han hadde vorte lækt, vende han attende og lova Gud med høg røyst. Og han fall på sitt andlet framfor føtene hans og takka han. Han var ein samaritan. Men Jesus svara og sa: Var det ikkje ti som vart reinsa? Kvar er då dei ni? Var det ingen utan denne framande som vende attende for å gje Gud ære? Og han sa til han: Reis deg og gå bort! Trua di har frelst deg» (Luk 17:12-19).

Det er ikkje å undrast over at sikkert alle dei ti spedalske vart glade, når ein tenkjer på den nød dei vart fria ut av. Men det var berre den eine som fekk frelse. Det gjekk nok opp for samaritanen at det var Messias, han som skulle koma til frelse for verda, som hadde gjort dette under. Han måtte tilbake å takka, ikkje berre på grunn

av lækjedomen, men også fordi han hadde bruk for den frelse som Jesus kom med. Det skjønar vi av det Jesus sa til han: «Trua di har frelst deg».

Dei andre ni kunne nok vitna for prestane om Jesu hjelp og lækjedom, men utan at dei hadde fått den frelsande trua på Jesus.

No har vi som har høyrte og lese om Jesu død og oppstode – meir lys over skriftene enn samaritanen hadde. Likevel er det ikkje sikkert at det har ført oss til ei frelsande tru. Det står slik i eit

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet:

Red.nemnda ved form. Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger, Rolfsnes, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 – Mobil 412 45 598
E-post: magne.ekanger@bluezone.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenienske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytremisjonsarbeid i Moldova.

Formann: Dag Rune Lid, Furuflaten 30
5600 Norheimsund. Tlf. 56 55 26 72
E-post: drlid@online.no

Sekretær: Ingar Gangås,
Furustua, 7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 50 – Mobil 901 51 234
E-post: ingang@c2i.net

Kasserer: Torunn Ånestad, Kydland
4360 Varhaug. Tlf. 51 43 04 06
E-post: tskydland@yahoo.no
Bankgiro: 3204 10 10222
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: 3160 Stokke
Tlf. 33 36 17 70 – Fax 33 36 17 71
Bankgiro: 3000 16 68516
E-post: bibelskolen@nll.no
Rektor: Per Bergene Holm
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96

INTERNETT: www.nll.no

songvers: «*Må Herrens Ånd ta dekket bort så syndere kan se. At det som er ved Sønnen gjort, gjør sjelen hvit som sne!*»

I ein annan song, står det: «*Det er meg openberra at eg eig barnereitt, for Gud med meg i Kristus er forsona.*»

Kven er det som får sjå dette? Det står skrive at han har løynt det for vise og forstandige, men openberra det for umyndige. Dersom det går over styr med meg og mitt, kan eg bli umyndiggjort, og det blir oppnemnt verge, som handlar på mine vegne.

Åndeleg sett er vi alle umyndiggjorte, og det treng vi å innsjå og gå med på. Men vi lyt også innsjå og gå med på at det er oppretta verge for oss, som har gjort vår sak, til sin.

I Rom 5 står det at vi vart forlikte med Gud ved at Son hans døydde, då vi var fiendar.

Og i 2Kor 5 les vi at «Gud var i Kristus og forlikte verda med seg sjølv, så han ikkje lenger tilrekner dei misgjerningane deira».

«Trua di har frelst deg», vart det sagt til samaritanen.

Rosenius seier om den frelsande trua: «Den som skal tro til frelse, han skal tro det som skjedde for snart to tusen år siden. Han må bygge sin tro på Golgata og ikke på sin egen skrøpelige omvendelse og forbedring».

«*Ja, Jesus lat meg alltid få ha mitt liv i deg! Ditt liv, di tru, din kjærleik, du gav det alt for meg. Her i mitt eige hjarta er berre synd og mein, men ved det verk du gjorde, er eg fullkommen rein!*» (Sb 492).

L&E

Arrangement i 2008

Du er velkommen til å være med på følgende stevner og arrangement dette året:

- Bibelhelg på Bibelskolen på Fossnes *8.-10. februar*
- Villmarksleir (fra 15 år), Fjellgården Volla, Nord-Trøndelag *21.-24. februar*
- Pinsestevne/-møter i Mosvik Bedehus, Nord-Trøndelag; Langli Bedehus, Skiptvet i Østfold; Skjæveland Misjonshus på Jæren *10.-12. mai*
- Barneleir og ungdomsleir i Vestfold *27.-29. juni*
- Hovedsommerskole m/årsmøte på Bibelskolen på Fossnes *9.-13. juli*
- Sommerskole på Laberget Leirsted i Nord-Trøndelag *31. juli-3. august*
- Åpningshelg ved Bibelskolen på Fossnes *22.-24. august*
- Bibelhelg på Solgry Misjonssenter, Sveio ved Haugesund *26.-28. september*
- Kortbibelkurs ved Bibelskolen på Fossnes *3.-9. november*
- Nyttårsamling på Fossnes *29. desember-1. januar*

Sett av datoene allerede nå!
Det er nødvendig å prioritere
samlingen om Guds ord: I ene-

rom, i heimen og i vennesa-
funnet. Nærmere opplysninger vil
komme i bladet i god tid. *Sekr.*

Innholdsfortegnelse – Lov og Evangelium, jan. 2008

Den frelsande trua. Av Ragnar Opstad	side 1
Arrangement i 2008	side 3
Livets trosforsvar. Av Per Bergene Holm	side 4
Alt for ingenting (V). Av J. de Liefde	side 5
Sykdom og lidelse. Av Ingar Gangås	side 9
Kristus i Mosebøkene (IV). Av Arvid Joramo	side 13
Livet er ukrenkelig. Av Karl Notøy	side 16
Se på Jesus! Barnestykke av Mia Hallesby	side 17
Årsoppgjør. Av Dag Rune Lid	side 18
Bilder fra Moldova	side 19

Livets trosforsvar

Av Per Bergene Holm

Vi finner ikke mye tale om teoretisk trosforsvar i Skriften. Vi kalles til å angripe vantroens forsvarsverk, og rive ned tankebygninger og enhver høyde som reiser seg mot kunnskapen om Gud (2Kor 10:5), men apostelen taler ikke om å gjøre det ved visdoms overtalende ord (1Kor 2:4). Tvert imot er det slik at der hvor et menneske kommer til tro ved forkynnelse, gjennom Åndens overbevisning, blir også tanken tatt «til fange under lydigheten mot Kristus». Som Hugo Odeberg skriver: «Alla de åskådningar och teorier, som syntes ha haft ett så säkert grepp om människorna, föll till marken såsom ett intet, när dessa människor vunnits för Kristus. Då hade dessa teorier och åskådningar ingen makt, utan de måste böja sig för Kristus. Ty när människan funnit verkligheten, då är denna mäktigare än teorierna».

La oss derfor frimodig forkynne evangeliet, om vi enn skal aktes som dårer av denne verdens vise og forstandige. For forkynnelse, dårskap er visere og sterkere enn alt annet – og mektig til å trenge igjennom ved Åndens overbevisende makt. «En forsvarer ikke en løve, men slipper den løs!»

Våger vi å forkynne Guds ord slik det står, eller frykter vi å bli aktet for dårer? Søker vi å gjøre Guds ord mer

spiselig og mindre anstøtelig? Om hensikten enn er å hjelpe Guds ord, svekker vi det. For nettopp det som menneskene tar anstøt av, Guds dårskap og svakhet, er kraften i Ordet. Tar vi det bort, kan vi nok stå igjen med noe som menneskelig visdom kan godta, men kraften til omvendelse, tro og nytt liv er borte!

Det er likevel en form for trosforsvar vi er kalt til, og det er forsvaret i liv og ferd. Vi kreves til regnskap for det håp som bor i oss (1Pet 3:15). For våre medmenneskers øyne er vi kalt til å leve i samsvar med det håp vi er kalt til. Håpet skal vises i våre liv. Apostelen tenker særlig på vår saktmodighet i møte med motgang og lidelse for rettferdighets skyld, det vil si når vi må lide urett selv om vi gjør det gode.

Når vi tåler lidelse og urett uten å ta igjen, og overlater til Herren å ta seg av vår sak, blir Kristus forkynt, ikke bare med ord, men i våre liv. Da møter våre medmennesker Kristi sinn og kjærlighet, ja Kristus selv, i våre liv. Da får også vårt vitnesbyrd kraft, en kraft som er av Gud og ikke av oss!

L&E

www.josafat.no

Alt for ingenting (V)

Av J. de Liefde

Loven virker vrede

En dag besøkte jeg byens smed. Han tok vennlig imot meg, kastet fra seg skinnforkleet og ba meg inn i stuen, hvor han bød meg en pipe. Der inne var hans kone opptatt med husarbeid. Først snakket vi en stund om likegyldige ting, men så merket jeg at mannen misbrukte Guds navn, han satt og småbannet hele tiden. Det forarget meg i høyeste grad, for fra jeg forlot universitetet, hadde jeg ganske lagt av denne uvanen. Jeg tenkte også at her hadde jeg en fin anledning til å få samtalen inn på bedre emner enn siste nytt.

Derfor la jeg bort pipen, så alvorlig på ham, og mens jeg høytidelig løftet hånden mot himmelen, forklarte jeg ham bestemt hvor sterkt jeg mislikte en så ugudelig vane som krenket Guds ære.

Smeden hørte på, synlig forskrekket, og hans kone rødmet. Men det varte ikke lenge før øynene hans lynte av sinne.

«Hør nå, pastor,» sa han i en bitter tone. «Jeg tror jeg er gammel nok og klok nok til å vite hva jeg kan si og ikke si. Det er en vane jeg har hatt fra jeg var ung, jeg mener ikke noe stygt med det. Det kunne ikke falle meg inn å fornærme det høyeste vesen eller angripe hans ære. Det er bare ord som faller meg på tungen, og så detter de ut av munnen.»

«Men vet De ikke at vi har å gjøre med den allmechtige Gud hvis navn er tre ganger hellig, og som ikke lar seg spotte?» svarte jeg i hellig iver.

«Spotte!» ropte smeden og slo knyttneven i bordet. «Holder De meg for en gudsbespotter? Nei, jeg har like mye ærefrykt for det høyeste vesen som De noen gang har hatt. Jeg setter bare ikke opp sånt bedemannsansikt som De gjør.»

«Ja, det skal være visst,» falt hans kone inn i samtalen. «Mannen min kan nok ha sine feil, men gudsbespotter er han ikke! Det trenger De ikke beskyldde ham for. Det har alltid gått rett og riktig for seg her i huset, og Gud skje lov har vi gitt hver enkelt hva han hadde krav på.»

«Ja, det har vi det,» sa mannen. «Og om jeg av og til slipper ut et slikt ord, kan da ikke det være så farlig, når vi ellers er ærlige og bra mennesker.»

«Hva!» ropte jeg oppbrakt. «Mener De det? Dere skal nok en gang få se på dette med andre øyne når dere kommer i evigheten. Da skal dere oppleve at den majestetiske Gud er en fortærende ild, og all rettferdigheten deres skal brenne opp som agner. For med flammer av ild skal han bli hevnet på alle dem som —».

«Hvilken flammende ild?» skrek smeden. «Jeg kjenner ikke andre flammer enn dem i smia. Jeg vet ikke av at jeg skulle være helvetes brensel. Synes

De det passer seg for et så ungt menneske å overhøvle eldre og klokere mennesker, og det bare for noen flyktige ord! Og så setter De opp et ansikt som hadde De stått og trukket blåsebelgen en hel dag! Har De ikke annet å si, om De var tusen ganger prest, så – der er døren! Forstått?»

«Ja, gjennom den skal jeg også forsvinne,» sa jeg i høyeste grad opphisset, «og jeg ryster støvet av mine føtter til et vitnesbyrd mot dere. Men Gud skal nok finne dere og lære dere hva det vil si å kjempe mot ham.»

Dermed tok jeg hatten og gikk. Smedens kone smelte døren hardt i etter meg.

Jeg oppsøkte onkel straks jeg kom hjem og luftet min harme og sorg. Da jeg var ferdig, stirret han frem for seg uten å si ett ord. Hans taushet ble til slutt pinlig.

«Men si meg,» ropte jeg, «synes du ikke en slik behandling er forargelig og går Guds ære for nær?»

«Å jo,» svarte han og så alvorlig opp på meg, «men jeg tror det er best vi venter litt med å snakke om dette. Jeg tror ikke du ville greie det nå.»

«Hvordan da? Og hvorfor ikke?»

«Fordi det er tydelig at ennå er du altfor trett av arbeidet ditt. Du skulle hvile deg litt.»

Dermed tok onkel stokken sin og var ute av rommet før jeg rakk å holde ham igjen.

«Trett!» gjentok jeg for meg selv. Onkel hadde lagt spesiell vekt på det ordet, og nå kjente jeg at han hadde virkelig rett. Jeg sank uvilkarlig ned i

en stol og falt i dyp ettertanke. Etter hvert kom jeg mer til ro, og for Guds ansikt etterprøvde jeg det som var foregått.

«Du kunne vel ha funnet en bedre innledning på det hele,» sa jeg til meg selv. «Du falt jo med døren inn i huset, mannen var ikke forberedt på en samtale om dette. Men hans synder fortjener ikke annen slags påtale. Han er et brutalt og vilt menneske, og fryktelig til å banne. En hard stein er han, og det skal sannelig mange hammerslag til før han blir myk eller sønderknust.»

Slik satt jeg og resonnererte da onkel kom tilbake etter sin spasertur. Han satte seg rett imot meg, så på meg og sa:

«Se det, nå ser du jo tålig uthvilt ut. Du er ikke svett på pannen lenger, og ansiktet gløder ikke slik.»

Jeg svarte ikke, for hva skulle jeg si? Jeg var ikke sikker på hvordan jeg skulle oppfatte ham. Onkel kunne jo ikke bebreide meg min iver for Guds ære. Likevel var det noe i ordene hans som såret meg, og derfor sa jeg til slutt:

«Du later til å ha lagt særlig godt merke til min svette, kjære onkel.»

«Ja,» svarte han alvorlig. «Jeg synes alltid synd på mennesker som gjør sitt arbeid i sitt ansikts svette. Jeg må tenke på at det var annerledes i paradiset. Etter at mennesket rev seg løs fra Gud og ga seg til å arbeide på egen hånd, begynte det å svette under arbeidet. Men det er lett å arbeide med Gud. Da går det slik: De løper og blir ikke trette, de går og blir ikke mødige.»

Onkels ord var til å begynne med som nålestikk, nå kjentes de som spyd og nagler. «Hva,» sa jeg, «vil du påstå at det ikke var Herrens gjerning jeg gjorde?»

«Jeg tror så gjerne du har arbeidet for Herren,» svarte onkel vennlig. «Men om du har gjort det *med* ham, er en annen sak. Si meg, har du ikke selv en gang i tiden gjort deg skyldig i den samme synden som du nå med rette bebreidet smeden?»

«Jo, dessverre!» svarte jeg. «Det har jeg jo selv nylig bekjent for deg.»

«Og hvem fikk deg bort fra den ugudelige vanen?»

«Det har Gud gjort,» svarte jeg beveget. «For en dag ble jeg i mitt hjerte klar over de store velgjerninger som min høye og hellige Gud alltid har vist meg. Det ble så stort for meg, og da forsto jeg hvor usselt og utakknemlig det er å misbruke hans navn og føre det så lettsindig i munnen. Siden har jeg lagt av denne uvanen, og det takker jeg Gud for.»

«Det har du grunn til. For det er også en velgjerning som han har vist deg fremfor tusener andre. Følgelig har du fått denne gaven for intet, og da synes jeg du burde husket å gi den for intet til smeden også.»

«Har jeg ikke gjort det, da?» spurte jeg forundret. «Ventet jeg noe av smeden da?»

«Ja, temmelig mye, synes jeg. Du forlangte at han skulle omvende seg, vise dyp ærbødighet, frykt og beven,

og det på flekken! Du sparte like lite på lovens torden som på den evige dommens hevnflammer for at han øyeblikkelig skulle vise ærbødighet. Var det fremgangsmåten Herren brukte da han skulle venne deg av med den samme synd? Stillet han deg ansikt til ansikt med død, helvete, hevn og fordømmelse? Fikk han deg til å føle angst, forskrekkelse og skjelving før han førte deg på bedre veger? Nei, han talte med deg om sin nåde og godhet, og han vant over deg med sin kjærlighet. Hvorfor gikk ikke du bort og gjorde likedan mot din neste?»

«Benjamin,» fortsatte han etter en pause, «loven er gitt ved Moses, nåden

Bli med på Bibelhelg!

Bibelskolen på Fossnes arrangerer bibelhelg 8.-10. februar 2008.

Taler: *Lars Fossdal*.

Rimelig opphold.

Påmelding *innen 5. februar* til Sara og André Heian, Bibelskolen på Fossnes, 3160 Stokke, tlf. 33 36 17 75/
mobil 411 01 223.

Program og priser fås ved henvendelse.

E-post: bibelskolen@nll.no

og sannheten er kommet ved Jesus Kristus. Han er kommet for å forkynne et behagelig år for Herren. Det behagelige i dette Herrens år er at vel kan Gud etter loven sette en høy pris på sine velgjerninger; men på grunn av sin sønns fortjenester gir han dem nå til menneskenes barn for intet. Vi vet det er noe som heter Herrens vredeslyn, men vi er ingen tordensønner og har ingen rett til å kalle denne ild ned fra himmelen. En dag skal ganske sikkert menneskenes ugudelige vesen brennes opp med hevners ild, men ikke i dag. Ennå lever vi i nådens dag slik at Guds langmodighet gir synderen tid til å flykte unna innen den store og forferdelige Guds dag kommer. Ikke gjør nådens dag om til en vredens dag! Og det du selv har fått ved Guds langmodighet og kjærlighet, må du ikke dele ut i vrede! Det man har skaffet seg ved mye slit og strev, det deler man ut nødvendig og under mye sukk. Det man har fått for intet, gir man også lett bort. Hadde du gitt smeden forsoningen for intet, så hadde du gitt av hjertet, mildt og vennlig, slik som Gud gir. For han gir alle gjerne og uten vonde ord (Jak 1:5). Da hadde du også tatt imot smedens motstand i en saktmodig ånd.»

«Men vi leser da at Herren ser med harme på synderne,» sa jeg.

«Det er sant,» sa onkel. «Du henrytter til Mark 3:5: Og han så omkring på dem med harme. Så følger disse ordene: full av sorg over deres forherdede hjerter. Det finnes syndere

som står imot kjærlighetens glød med en slik iskulde at selv nåden blir harm. Å erklære Guds gjerning for synd, mot sin samvittighet og på tross av bedre viten, det er fullkommen ondskap. Hvor man merker slikt, ville det være svakhet ikke å våge å bli harm, man måtte ta sin del av skylden om man ikke kunne bli harm over det. Men det er noe ganske annet å synde i tankeløs likegyldighet og av ulykkelig vane. Vi burde i hvert fall da vise medlidenhet før vi forkynner den guddommelige vredes dom. Det er menneskelig å bruke kraft og makt, men guddommelig å virke gjennom ånden. Den er en mild, men varig luftstrøm, en gjennomtrengende luftning full av kjærlighet. Den mykner sinnet og skiller fra hverandre det som ikke vold og makt kan bryte løs uten å rive i stykker eller forstyrre bånd og sammenføyninger.

Hvor mennesket arbeider for god betaling, der arbeider det med kraft og makt så det blir trett og svett. For ånden trekker seg tilbake der makten svinger klubben. Men så snart han begynner å arbeide for intet, strømmer ånden inn i alle årer og muskler, er det ikke mennesket selv, men nådens ånd som er drivkraft for både vilje og handling. Den ånd som gir uten å kreve igjen, deler ut uten betingelser og vilkår.»

Slik talte onkel Adrian, og jeg noterte meg det i hukommelsen. Dette var visdom som en måtte ta vare på og ikke glemme.

Forts. i neste nr.

Sykdom og lidelse

Av Ingar Gangås

Hvorfor blir noen mer prøvet med sykdom og lidelse? Kan det være at de har syndet mer enn andre? Slik spør mange. I Johannesevangeliets kapittel 9 reises dette spørsmålet. Det gjelder en som er blitt født blind, og disiplene til Jesus spør: «Er det ham selv, eller hans foreldre som har syndet?» Da svarer Jesus at det verken er ham selv eller hans foreldre som er årsaken til det.

Vi vet at noen kan pådra seg sykdom eller lidelser fordi de lever et syndig og farefullt liv. Her gjelder det at det du sår, skal du høste. Men ofte vil det være slik at ulykke og nød rammer uten at vi ser noe klart årsaksforhold. Snart er det den ene, og snart den andre, som får prøve smerten.

Guds barn trenger til en daglig omvendelse. De har nok forlatt synden, men synden har ikke forlatt dem! Gud bruker Ordet (loven), samt kors og trengsel for å oppdra sine barn. Slik «døder» han oss og gjør oss hjelpe-løse. I denne nød blir evangeliet den eneste sanne trøst for det sønderslåtte hjerte.

Christian Scriver har sagt det slik: «Gleden i Gud fødes i sorg. Den gudelige bedrøvelse er forløper for den gudelige glede. Denne glede bor bare i et sønderbrutt og sønderknust hjerte». Videre sier Scriver: «Det er bedre å krype på kne til himmelen enn å løpe med stiv nakke og stolt hjerte til helvete».

Konsekvens av syndefallet

Da synden kom inn i verden, førte den sykdom og død med seg (1Mos 3:16-19). Sykdom og lidelse er et resultat av syndefallet. Jorden ble forbannet på grunn av menneskets fall. Det førte til at hele skapningen ble underlagt lidelse. Alt ble lagt under forgjengelighet. Bibelen taler mye om lidelsen i menneskelivet. Vi skjønner at det er forskjell på selvforskyldt lidelse og det vi gjerne kaller uforståelig lidelse. I tillegg kommer den lidelse som de kristne må tåle på grunn av at verden tar anstøt av Jesus. Det kalles i Guds ord «å lide for Kristi skyld».

Gud oppdrar sine barn ved kors og trengsel, lidelse og nød. I denne nød er det til trøst å tenke på at Jesus har vært prøvd i alle ting. Den lidelse og nød, sykdom og død som Jesus led, måtte han igjennom for våre misgjerningers skyld (Jes 53:3-8; 10 og 12b). Han er vår stedfortreder og forløser.

Hvilken hensikt har så lidelsen? Det er ikke mulig å komme inn på alt i en slik artikkel, men jeg vil peke på to hovedsannheter.

Lidelsen og helligjørelsen

For det første vil vi nevne at lidelsen har med vår daglige omvendelse (helligjørelse) å gjøre. I Rom 8:17-28 sies det at lidelsen hører med til kristenlivet. «Såfremt vi lider med

ham for at vi også skal herliggjøres med ham». Dette er løpebanen for en kristen. Det er denne veien som fører til den himmelske herlighet. Gjennom

*Hvorfor sørger du, min sjel?
Hvorfor er ditt livsmot bøyet?
Tro at Jesus vil deg vel,
om hans råd er skjult for øyet.
Tenk: Hvor ofte har hans makt
rosert ut av torner brakt!*

*Kast kun anker, her er grunn!
Det er godt på Gud å bygge.
Synes allting stengt en stund,
er det bare som en skygge.
Korset er en overgang.
Gleden den blir evig lang.*

*Kristi vei er alltid god,
rett og riktig alltid funnet.
Med sitt dyrebare blod
har han stridt for deg og vunnet.
Å, hvor inderlig han bandt
seg til deg ved dette pant!*

*Visst er veien tung og trang
som vi vandrer med hverandre.
Om vi skal bli fri en gang,
får vi dog den veien vandre.
Gjennom ørken må vi gå,
så er Kanaan å få.*

*Se da dit, mitt redde sinn,
hvor du seierskransen finner.
Gå med mot i kampen inn.
Det har ingen nød, jeg vinner!
For jeg er jo, Jesus, din.
Så er du og himlen min!*

(Sb 335)

vårt barnekår har vi fått arverett, ene og alene for Kristi skyld – ved Kristi lidelse. Men din løpebane, for å få arven, er å lide med ham. Det blir din lodd i livet.

Ikke alle lidelser er tegn på at du lever med Gud. Derfor står det ikke bare «lider», men «lider med ham». Alle må lide, også de ugudelige må lide pga. synden. Gud lar det regne både over rettfærdige og urettfærdige. Vi får del i både velsignelser og forbannelser (lidelse og straff). Men her tenker vi spesielt på den lidelse som Guds barn får oppleve.

Med ham betyr at alle som vil leve gudfryktig i Jesus Kristus skal bli forfulgt. «En tjener er ikke større enn sin Herre. Har de forfulgt meg, så vil de også forfølge dere» (Joh 15:20). Men det er også slik at en kristen vil lide fordi han aldri klarer å forbedre seg. Han vil så gjerne leve rent og godt, være Jesus til behag og et godt eksempel for sine medmennesker. Når dette mislykkes, fører det til sorg i hjertet. Djevelens gloende piler vil alltid være til lidelse for en sann kristen.

Et annet bibelvers forklarer enda mer inngående hvorfor vi trenger lidelser som kristne (Heb 12:1-11+14). Hensikten er helliggjørelse. Du har kanskje våget deg til å be om å bli mer from og hellig? Elisa ba om en dobbelt del av den ånd som Elias hadde hatt. Disiplene ba en dag Jesus om å øke deres tro (Luk 17:5-10). Hva var svaret fra Jesus? At de skulle gjøre det som var pålagt dem, og likevel innrømme at de var unyttige tjenere. De

*Å Jesus, ditt navn er det beste
av alt det du syndaren gav.
I bøna hans fullkomne feste,
i døden hans kjepp og hans strav!*

*Ditt navn, det er kjelda som fløder
av levande vatnet så klår
Ditt navn, det er salven som grøder
vårt djupe og sviande sår.*

*Ditt navn, det er lyset som strøymer
og spreider den djupaste natt.
Ditt navn, det er boka som gøymer
mitt navn når du møter oss att.*

*Ditt navn, det er nåden som varmar
og liver opp kjærleiken min
Ditt navn er dei evige armar
som ber meg i himmelen inn.*

(Sb 395)

skulle ikke gjøre ekstraordinære ting, men helt hverdagslige oppgaver. I vandringen sammen med Jesus skulle de få erfare både hardt arbeid, nattevåk, forfølgelse og martyrium. Troen vokste ved at de ble mer og mer avhengige av Jesus. Når motstanden og problemene økte, måtte de søke ly hos sin frelser. Dersom Gud skal trekke oss inn til seg, er det ingen bedre måte å gjøre det på enn å føre oss inn i lidelse, kors og trengsel.

Det er mange ord i Bibelen som sier noe om dette. Les f.eks. om Paulus og tornen i kjødet (2Kor 12:7-10)!

Scriver har sagt: «Det er jo så at man lærer den beste styrmann å kjenne i stormen, den dyktigste lege i den hardeste sykdom og den beste venn i nøden. Slik kan vi også av kors og trengsel lære hva vi har i Gud: Den beste hjelper, legen over alle leger og den mest trofaste venn. I korsets tider har mange sett inn i evangeliets hemmelighet».

Et annet sted har Scriver forklart Guds handlemåte med sine kjære på denne måten:

«Når ei tjenestejente skurer bordet, strør hun aske og sand på, slår på lut og gnir hardt og grundig. Slik gjør den gode Gud med den troendes hjerte for at det kan bli skurt og renset».

Da har vi sett at Gud oppdrar deg med sykdom og nød, slik at du skal bli bevart hos ham. Dersom alt hadde lyktes for deg, og du hadde sluppet lidelse og nød, ville du snart begynne å klare deg selv. Du stod da i fare for å glemme Jesus. Hans største ønske er at du skal nå himmelen. Derfor vil han forme og danne deg slik at du får komme dit.

Lidelsen og kalls- utrustningen

For det andre skal vi merke oss at Gud vil utbre sitt rike her på jord ved korsets evangelium. Det betyr at den som skal gå ut med livets Ord også vil kjenne smerte og lidelse ved å være en slik medarbeider. Gud utrustet sine vitner og medarbeidere ved lidelse, kors og trengsel. Han forbereder den han skal bruke i sin tjeneste gjennom det vi gjerne kaller å gå ved «ørkenens

høyskole», der også Paulus, Moses og Elias måtte gå.

Mange Guds barn har *naturgaver*. Paulus var kunnskapsrik og arbeidssom. Moses var opplært i all Egypts visdom. Men de måtte likevel gå i Guds skole.

Det er forskjell på *naturgaver* og *nådegaver*. Men det er Gud som gir begge deler. Han gir både den menneskelige og den åndelige utrustning som er nødvendig for tjenesten han kaller deg til. Tenk på hvordan han formet den ustadige Peter til leder for disiplpflokken og den temperamentsfulle Johannes til kjærlighetens apostel.

Dannelsen til dette skjer ved å gjøre oss «små» i oss selv, hjelpeløse, og avhengige av ham. Det er en som har sagt det slik:

- Den han vil gjøre sterk, gjør han svak.
- Den han vil gjøre brukbar, gjør han ubrukbar.
- Den han vil gjøre stor, gjør han liten.
- Når han vil åpne, stenger han det til for oss.

Måten han gjør det på, er ved trengsel.

Igjen vil vi ta med oss et ord fra Christian Scriver: «De små ur i stuen trenger bare små lodd for å holdes i gang. Men de store ur i kirketårnene som skal vise tiden for en hel by, trenger store og tunge lodd. Slik kan Gud holde en kristen med mindre gaver på gudfryktighetens alter med et lite kors. En derimot, som er utrustet med rike gaver og skal tjene menig-

heten, må Gud legge mange og tunge trengsler på».

Lidelse ikke bevis på åndelighet

Vi skal ikke opphøye sykdom, nød, trengsel eller fattigdom til å bli en ønskesituasjon. Heller ikke skal vi framstille det slik at det å være kommet i Guds skole på denne måten er et bevis på åndelighet. Vi skal ikke søke askese, og tro at det er rett å ha det slik fordi jeg er en god kristen! Selv om vi ikke vet hvorfor sykdom og lidelse rammer oss, skal vi være klar over at Gud ikke vil «noen synders nød og død». Det er ikke unormalt at Gud setter oss på prøve. Men det er heller ikke en kristens ønskesituasjon å bli plaget i lidelsens ildovn! Så er det godt å legge alt i Guds hender. Han vet best hva vi trenger – og hva vi tåler.

Godt å legge sin sak i Herrens hånd

Så må vi heller ikke glemme å takke Gud når vi er friske, uten plager og bekymringer, og når han sparer oss for kors og trengsler! Ja, vi skal få takke ham for *alt*. Det betyr at vi også kan takke for det vanskelige. Det er ikke lett å takke Gud for det som er vondt og smertefullt. Men om du gjør det, skal du erfare Guds velsignelse på en særskilt måte. Både i glede og sorg er det godt å sette sin sak i Herrens hånd. Under alle livets forhold får vi regne med at han har oversikten på hva som er til det beste for oss.

Kristus i Mosebøkene (IV)

Av Arvid Joramo

Israelsfolket som advarende eksempel og forbilde

Jeg har antydnet at i 1Kor 10:1-13 så blir Israels vandring i ørkenen på vei fra trelldommen i Egypt til det lovede land, Kana'an, stilt opp som et forbilde for de kristne. Og deres synder står som et advarende eksempel.

I 2Mos 12, der påskemåltidet står som et profetisk forbilde på Kristus som den nye pakts påskelam, heter det også at man til måltidet skulle ete usyret brød (v. 8,15,19f.). Dette skulle minne de troende om, og formane dem til, at den som hadde fått del i forsoningen, også var skyldig å leve et liv i renhet og hellighet (1Kor 5:8).

Vi tar med at spisingen av usyret brød også peker på det faktum at Guds folk drog ut i hast fra Egypt (2Mos 12:34; 5Mos 16:3).

Dernest har vi de bitre urter (2Mos 12:8), som skulle minne israelittene om de harde trengslene i Egypt. De skulle bli minnet om hva de var blitt befridd fra.

Apostelen Paulus minner leserne om det samme, når han i Ef 2:1ff. minner dem om deres gamle liv, da de var hedninger. Slik kan også vi se den store forskjell det er mellom vårt gamle usalige liv, da vi var døde i synden, og vårt nåværende liv når vi er blitt gjort levende med Kristus.

Om du nå ikke kan peke på en bestemt omvendelsesdag i ditt liv, da du

gikk over fra å leve som en synder i verden og til å leve under Kristi nåde, skal du ikke la deg anfekte av det, så fremt du hører Jesus til og lever som en kristen. For det normale burde jo være at man levde som en kristen hele sitt liv, uten å gå bort fra ham.

Men det er viktig å merke seg den sannheten som kommer til uttrykk i 2Mos 12:11, nemlig at man skulle spise påskelammet «med belte om livet, med sko på føttene og med stav i hånden. Og dere skal ete det i hast, det er påske for Herren». De skulle være *reiseklare*. Vi er fremmede og utlendinger her. Når oppbruddssignalet lyder, er det ingen tid å miste. Det gjelder å være reiseferdig.

En kristen er alltid i fare i denne verden. Det går ikke for seg uten kamp å bli bevart hos Jesus. Vi er ikke i sikkerhet før vi har nådd målet. «Derfor, den som mener seg å stå, han se til at han ikke faller» (1Kor 10:12).

I denne forbindelse er det at apostelen viser til hendelser fra Israels gamle historie, slik som vi har dem i GT. De kristne i Korint kjente nok godt til jødefolkets historie. Det var det folk som Gud hadde utvalgt seg til å bli hans eiendomsfolk. Han skulle oppdra dem til å være det folk som skulle gjøre Gud og hans gjerninger kjent i denne verden.

De kristne i Korint visste at Gud hadde utfridd Israels barn fra trell-

dommen i Egypt og ført dem gjennom ørkenen og Rødehavet på vei til det lovede land, Kana'an. De hadde hørt at Israel fikk manna fra himmelen og at de fikk vann av klippen.

Apostelen underviste de kristne om at Israels barns gang gjennom havet var likesom en dåp, og et forbilde på den kristne dåp. Dernest kan vi nok si at mat og drikke (v. 3 og 4) var et forbilde på nattverden, som apostelen taler om i neste kapittel (1Kor 11).

Det blir understreket at hele Israelsfolket fikk smake de velsignelser som Herren overøste sitt folk med, og hele folket var med i gudstjenestelivet. «Likevel fant Gud ikke behag i de fleste av dem, for de ble slått ned i ørkenen» (1Kor 10:5). Vi leser f.eks. i 4Mos 13 og 14 hvordan noen menn gjør folket mismodig når de står like foran grensen til det lovede land.

Vårt hjerteforhold

Det står at dette er skrevet til formaning for oss. Det er advarende eksempler. Vi blir minnet om fortapelsens mulighet. Og da blir det altså et påtrengende spørsmål for oss alle: Er ditt og mitt hjerteforhold til Jesus rett? Du er døpt med den kristne dåp, et gjenfødelsens bad, og et pant på Guds trofasthet. Du tar del i nattverden – der får du Jesu sanne legeme og blod. Men er dette et bevis på at du har det rett med Gud, at du har Jesus i ditt hjerte?

Skriften sier altså at Israels barn slapp ikke inn i Kana'ans land, til tross for alt de hadde tatt imot fra Gud. De-

res hjerter var ikke rette for ham. De levde i synd og vantro. Gud fant ikke behag i de fleste av dem. De ville heller leve etter sine egne lyster enn å ta Guds ord alvorlig og leve etter det. De brydde seg ikke om det. De hørte og hørte forkynnelsen fra profetene, men de hørte likevel ikke.

Og så heter det i Heb 4:2: «For det glade budskap er blitt forkynt for oss, likesom for dem. Men Ordet som de hørte ble til ingen nytte for dem, fordi det ikke ved troen var smeltet sammen med dem som hørte det».

Og da skal du vite, kjære venn, at det er bare én ting som skaffer oss adgang til saligheten – det er *Jesu blod på Golgata kors*.

Kanskje noen synes dette er litt på siden av vårt egentlige emne i denne serien: Kristus i Mosebøkene. Til det er det etter mitt skjønn rett å svare med det som vi startet med å si i denne artikkelen; at Israels vandring gjennom ørkenen fra trelldommen i Egypt til det lovede land er stilt opp som et forbilde for de troende i den nye pakt. Videre merker vi oss at Kristus er sentrum i denne framstillingen. Og den synd som Israel gjorde seg skyldig i gjennom sin vandring i ørkenen, var synd mot Gud og Kristus. Jeg vil derfor i det følgende nevne i korthet noen momenter som har med de troendes liv å gjøre.

I 1Kor 10:6 heter det at Guds folk i den gamle pakt *hadde lyst til det onde*. Da Israelsfolket dro vekk fra trelldommen i Egypt, fulgte det med dem en stor hop av alle slags folk. Disse ble en

snare og en fristelse for Guds utvalgte folk. Det heter i Salme 106:35 at «De blandet seg med hedningene og lærte deres gjerninger». Guds Ord advarer kraftig mot å elske verden og de ting som er i den.

La oss ikke vandre etter våre lyster, men la oss vandre i Ånden. «Dere ble kalt til frihet, brødre. La bare ikke friheten bli et påskudd for kjødet, men tjen hverandre i kjærlighet» (Gal 5:13).

Noen av Israels barn ble avgudsdyrkere (1Kor 10:7). De laget seg en gullkalv, «satte seg ned for å ete og drikke, og de stod opp for å leke». Materialismen er vår tids store avgud. Hvor mange er det vel ikke som leker seg til evig fortapelse, som ikke har sans for annet enn det som hører den synlige verden til.

Noen av dem drev hor (1Kor 10:8). Dette er en aktuell formaning i vår overseksualiserte tid. Seksualmoralen forfaller, ekteskap oppløses. Kristenfolket gir stadig mer og mer etter, både når det gjelder utenomekteskapelig samliv, skilsmisse, gjengifte og aktiv homoseksualitet.

Vi leser også om at Guds folk i ørkenen ble utålmodige og knurret mot Gud og deres fører, Moses. Guds folk anklaget Herren, og karakteriserte det som Gud hadde gitt dem til livets opphold, som noe usselt. De var «inderlig lei av denne usle mat» (4Mos 21:5). Israelsfolket syndet og fristet Kristus, slik 1Kor 10:9 karakteriserer dette. Da ble de bitt av giftige slanger, og mange døde. Ved å se på kobber-

slangen, som Moses laget på Herrens befaling, og satte på en stang, ble de helbredet. For det heter slik i Joh 3:14f.: «Og likesom Moses opphøyet slangen i ørkenen, slik skal Menneskesønnen bli opphøyet, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv. For så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv».

Forts. i neste nr.

Villmarks-leir

på Finnvolheia (heimgården til Per Brattgjerd), sør for Namsos i Nord-Trøndelag, 21.-24. februar 2008.

Talere/ledere:
Per Brattgjerd (sang),
Sindre Dimmen (uteaktiviteter)
og *Ingar Gangås* (taler).

Program tilsendes.

Aldersgrense: Fra 15 år.

Maks antall deltakere: 25.

Påmelding til:
Ingar Gangås, tlf. 901 51 234/
ingang@c2i.net
eller Ingeborg Gangås,
tlf. 957 07 893/
ingeborg_g86@hotmail.com

Frist: *Innen 10. februar.*

Livet er ukrenkelig

Av Karl Notøy

Gud er Herre over liv og død. Han har både skapt livet og holder det oppe. Mennesket prøver på alle måter å tilrive seg makten over liv og død. Guds bud brytes for å oppnå en kortvarig gevinst.

Når Gud sier at vi ikke skal drepe, er det for å verne om livet. Menneskets ønske om å nyte livet, kan i ytterste fall føre til at det møter seg selv i døra. Fosterdrap vil på sikt føre til barmhjertighetsdrap. Resultatet ender med at det blir for få igjen til å dekke folketrygden. Slik går det når mennesket med sin tanke på profitt, prøver å manipulere med livet. Det vil få katastrofale følger. Jeg tror det er best at vi lar Gud styre dette. For det er han som har gitt oss livet. Så skal vi gjøre det vi kan for å verne om egne og andres liv. Og et liv er like verdifullt uansett fysiske eller psykiske «skavanker». Å fjerne det svake og uproduktive er å undergrave menneskeverdet.

Mennesket er Guds ypperste skapning. Derfor skal det leve her på jorden fra unnfangelse til den naturlige død inntreffer. Bibelen sier at våre levedager var bestemt allerede før vi ble unnfanget. Hvert liv som fødes inn i denne verden, har en stor egenverdi. Gud har en oppgave som er tiltenkt alle han har skapt. Det er ikke likegyldig hvordan livet leves. Han vil at vi skal gå inn i hans plan med våre liv. Mennesket tenker så kortsiktig. Gud

har evighetstanker med oss. Skal livet bli verdt å leve, er det viktig at vi følger Guds bud. Hver den som krenker livet, skal til slutt angre på det. Livet er en gave, men samtidig har det en oppgave med seg, som han vil vi skal gå inn i. La oss verne om livet! Bibelen sier at *ett* menneskeliv er mer verd enn hele verden.

Det er hån mot Gud – og ringeakt mot menneskeverdet – å sammenligne mennesket med et dyr. Mennesket er ikke bare et høyerestående dyr som en kan forske og eksperimentere med som en vil. Det er skapt vesentlig forskjellig fra et dyr. Mennesket er den eneste skapning som har ånd. Det ble skapt til fellesskap med Gud og er skapt i Guds bilde. I kraft av Guds skaperordning, er mennesket kronen på Guds skaperverk. Derfor er menneskelivet ukrenkelig.

Gud har satt oss til forvaltere av alt det skapte. Vi har ansvar for hverandre og for hele skaperverket. Det vi først og fremst skal ta vare på, er livet. Men hvordan har det gått? Menneskelivet omtales nå bare som en celleklump, som en byrde for samfunnet, noe som vi kan skalte og valte med etter eget forgodtbefinnende. Menneskelivet har ingen verdi lenger. Livet er sårbart. Derfor er det så viktig at vi har ærefrykt for livet – at livet leves etter Guds ord. For det er det som er det beste på lang sikt. L&E

Se på Jesus!

Barnestykke av Mia Hallesby

Noen smågutter lekte ved et islagt tjern. Isen var sikker, og oppå lå et tynt lag med snø. Guttene fant nå på at de skulle se hvem som kunne lage de retteste sporene når de gikk over til den andre siden.

De la i vei. Men da de kom fram og snudde seg, var det langt fra noen rett linje sporene dannet. Snart var de gått for mye til høyre, snart til venstre. Bare *en* gutt hadde klart det. Hans spor var helt rette. Forundret spurte de andre hvordan han hadde klart det.

«Jo, før jeg begynte å gå», svarte han, «tok jeg sikte på et bestemt punkt på den andre siden, og så holdt jeg hele tiden øynene festet på det. Derfor ble sporene mine rette».

Du har ofte hørt at hele vårt liv, fra vi er ganske små til vi skal dø, sammenlignes med en vei. Livsveien kaller vi den.

Når vi går på en vei, har vi alltid et mål. Det har livsveien også. Målet er himmelen. Ja, vi kan liksom godt si at målet er – Jesus. Er det ikke som vi ser at han står med åpne armer og sier de deilige ordene: *Kom til meg, alle dere som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile.*

Hos ham er det hvile å få mens vi er på veien, og når vi en gang er fremme, skal alt som er tungt og vanskelig være borte.

Men veien er ikke så lett. Som guttene på isen satte spor etter seg, vil

også vi sette spor etter oss på livsveien. Og tenk på det: sporene som vi setter, er alt hva vi tenker, sier og gjør.

Skal tro hvordan dine spor blir? Eller hvordan blir mine?

Du la merke til hvordan sporene etter den ene gutten ble rette. Han festet øynene sine på et bestemt punkt på den andre siden og gikk etter det. Han så verken til høyre eller venstre. Han så seg heller ikke tilbake, men gikk bare rett fram.

Jeg tror du forstår hva vi må gjøre for at våre spor på livsveien skal bli rette. Vi må hele livet ha vårt blikk festet på ham som vinker til oss ved enden av veien: *Jesus*.

Fra «Barne-andakter»,
Indremisjonsforlaget, 1946

*Det er liv i å se
på det Golgata kors.
Ja, just nu er det liv
og for deg.
Å syndet, så kom
da til ham og bli frelst.
Se på ham som tok
straffen på seg!*

*Se, se, se og lev!
Det er liv i å se
på det Golgata kors.
Ja, just nu er det
liv og for deg. (Sb 144:1)*

Årsoppgjær

Av Dag Rune Lid

Det er snart tid for innlevering av sjølvmeldinga. Den viser status for din personlege økonomi. Det er ein nyttig og nødvendig status.

I Lukas kapittel 12 les me om ein kar som gjerne kunne vore nordmann og levde i 2008. Han var rik, og han tente bra med pengar. Ein kveld sette han opp status. Det var behov for enno meir plass, og han planla store investeringar og strategien var klar.

«Eg vil riva ned løene mine og byggja større. Der vil eg samla heile grøda mi og alt godset. Så vil eg seia til sjela mi: Sjæl! Du har mykje godt liggjande for mange år. Slå deg til ro – et, drikk, ver glad!» (18-19).

Han var dyktig. Det ser også ut for at han hadde økonomisk sans. Mange nordmenn er også dyktige, og dei gjer det godt. Aldri har me vel hatt det betre økonomisk, og aldri har vel heller investeringane i Noreg vore større.

Men det var ein viktig ting som denne mannen gløymde, på line med mange nordmenn i dag: Å stille status for si udøyelege sjæl. I all sin iver og velstand gløymde han det viktigaste.

Då Herren sette opp status for hans sjæl, den same natt, vart resultatet katastrofalt: «Du dåre! I denne natt krev dei sjela di av deg! Kven skal då ha det du har samla?» (Luk 12:20).

Han fekk aldri slå sine augo opp neste dag. Han fekk aldri nyte sine rikdommar slik han hadde tenkt og planlagt. Han stilte nemleg berre den økonomiske status, og aldri den sjelelege. Difor gjekk det evig galt.

Skulle du som les desse linjene vere som denne karen, lyder ordet frå Bibelen til deg: «Søk Herren medan han er å finna, kalla på han den stund han er nær!» (Jes 55:6). Du er aldri lova å få ein dag i morgon, sjølv om Prøysen syng det, og dei aller fleste trur det.

Djevelen seier du skal søkje Herren seinare, men høyr ikkje på han! La heller Jesu røyst få rom, og vend deg til han. Då vil du også få høyre som millionar før deg: «Den som kjem til meg, vil eg slett ikkje støyta ut» (Joh 6:37). Då vert du rik i Gud! Det er den største rikdom, og han er evig.

Bilder fra Moldova

Tekst og foto: Ingar Gangås

Hesteskyss er fortsatt vanlig på landsbygda i Moldova. Bildet over er fra Glückstäl (Lykkens dal). Utenfor Luthersenteret i Tiraspol (under) var det praktfull blomstring ved siste besøk i oktober.

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Familien til denne gutten i Moldova har fått mat og klær fra hjelpesending.

Disse damene er takk-nemlige for hver sin rulle-stol.